

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΡΕΥΝΑ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Κωνσταντίνο Ζορμπά
Κέντρο Κατάρτισης

ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ -2

ΑΘΗΝΑ 1998

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Η κατάρτιση στους τομείς
της ασφάλειας και της υγείας
στο χώρο εργασίας**

Έρευνα αναγκών κατάρτισης

Κωνσταντίνα Ζορμπά
Κέντρο Κατάρτισης

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.
ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ -2
Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ &
ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ISBN 960-7678-19-7

Α' έκδοση: Νοέμβριος 1996

Επανεκτυπώσεις: Ιανουάριος 1997, Σεπτέμβριος 1997

Β' έκδοση: Σεπτέμβριος 1998

Copyright © Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας

(ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Λιοσίων 143 και Θειρσίου 6, 10445 ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: (01) 8200100

Fax: (01) 8200222,8813270

Email: info@elinyae.gr Internet: <http://www.elinyae.gr>

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ • ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΠΩΛΗΣΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρόεδρος: • Κρητικός Αλέξανδρος *

Αντιπρόεδροι: • Πολίτης Δημήτριος (ΓΣΕΕ)

• Σκιαδάς Αλέξανδρος (ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ)

Μέλη : • Αγοργιανίτης Ευάγγελος (ΓΣΕΕ)

• Μπαλωμένος Δημήτριος (ΕΣΕΕ)

• Παπαδόπουλος Γεράσιμος (ΓΣΕΕ)

• Παπαναγιώτου Γεώργιος (ΓΣΕΕ)

• Τσαμουσόπουλος Ηλίας (ΣΕΒ)

• Χαμπηλομάτης Γεώργιος (ΓΣΕΒΕΕ)

Η έκδοση αυτή χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό
Πρόγραμμα Βιομηχανίας (Δράση 3.3.1.)
του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, στα πλαίσια
του έργου “Ενίσχυση ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.”. Τη διεύθυνση του έργου
έχει ο Χρήστος Ιωάννου, Δρ. Οικονομολόγος, Γενικός
Διευθυντής του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Την επιμέλεια της έκδοσης είχε ο Θανάσης Σαμαράς,
Κέντρο Τεκμηρίωσης - Πληροφόρησης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρόλογος

Η οικοδόμηση της Ενιαίας Ευρώπης έχει δύο στόχους:

- *Πρώτον*, τη δημιουργία ενός χώρου όπου οι άνθρωποι, τα κεφάλαια και οι οικονομικές δραστηριότητες θα κινούνται ελεύθερα και κάτω από ενιαίους κανόνες και
- *Δεύτερον*, το ανθρώπινο δυναμικό να απολαμβάνει τα αγαθά της προσδοκώμενης οικονομικής ευημερίας που προέρχεται από την επίτευξη του πρώτου στόχου.

Είναι λοιπόν λογικό και επόμενο ότι το πλέον παραγωγικό τμήμα του ανθρώπινου δυναμικού, *οι εργαζόμενοι*, θα ετύγχαναν της απόλυτης μέριμνας κατά την διαμόρφωση των καταστατικών κειμένων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Έτσι το άρθρο 118Α της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης ορίζει σαφώς και δεσμευτικά την υποχρέωση τόσο της Κοινότητας όσο και των Κρατών-Μελών να προωθούν νομικές διατάξεις και να λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα που θα προστατεύουν την Υγεία, την Υγιεινή και την Ασφάλεια των εργαζομένων στους χώρους εργασίας από τους επαγγελματικούς κινδύνους.

Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσπάθησε να παράσχει στα κράτη μέλη τα απαραίτητα νομικά μέσα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Τα κράτη μέλη, με τη σειρά τους, προσπάθησαν να μεταφέρουν αυτά τα νομικά μέσα στην εθνική τους νομοθεσία.

Εντούτοις, δεν χρησιμεύει σε τίποτα μια πανοπλία νόμων, κανονισμών ή ακόμη και κυρώσεων αν δεν καταφέρουμε να πείσουμε τους εργοδότες και τους εργαζόμενους ότι είναι απαραίτητο να αλλάξουν συμπεριφορά

σε σχέση με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, ούτως ώστε να προλαμβάνονται οι κίνδυνοι.

Η μεγάλη αυτή πρόκληση μπορεί να αντιμετωπισθεί μόνο αν υπάρχει δράση ενημέρωσης και κατάρτισης.

Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωρίζει ότι η επαγγελματική κατάρτιση διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της κάθε χώρας. Για το λόγο αυτό, σε όλες τις οδηγίες της Επιτροπής περιλαμβάνονταν και εξακολουθεί να περιλαμβάνεται ένα ξεχωριστό κεφάλαιο σχετικά με τον τομέα αυτό.

Εκπαίδευση και Ειδίκευση στην Επιχείρηση

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 391/89, οι διατάξεις της οποίας μαζί με τις διατάξεις των άλλων Κοινοτικών Οδηγιών που τη συμπληρώνουν και με την εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών προς αυτές, αποτελούν το *κατώτατο όριο* προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

Το άρθρο 12 του νέου προεδρικού διατάγματος 17/1996 με το οποίο εναρμονίζεται η Εθνική μας Νομοθεσία με την οδηγία 391/89 αναφέρει για την *εκπαίδευση των εργαζομένων τα εξής:*

1. Ο εργοδότης εξασφαλίζει σε κάθε εργαζόμενο κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας, ιδίως υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών επ' ευκαιρία:
  - α) της πρόσληψης του,
  - β) τυχόν μετάθεσης ή αλλαγής καθηκόντων,
  - γ) εισαγωγής ή αλλαγής εξοπλισμού εργασίας,
  - δ) εισαγωγής μιας νέας τεχνολογίας που αφορά ειδικά τη θέση εργασίας ή τα καθήκοντα του.

2. Η εκπαίδευση αυτή πρέπει:
  - α) να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων κινδύνων,

- β) εάν χρειάζεται να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
3. Ο εργοδότης εξασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι σε εξωτερικές επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες στην επιχείρηση του έχουν λάβει τις κατάλληλες οδηγίες, όσον αφορά τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία κατά τις δραστηριότητες τους στην επιχείρηση του.
  4. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, δικαιούνται να λαμβάνουν την κατάλληλη εκπαίδευση. Το κόστος της εκπαίδευσης δεν βαρύνει τους εργαζόμενους ή τους εκπροσώπους τους.

Έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι, όσο τέλειο εξοπλισμό και αν διαθέτει μια επιχείρηση, όσο τέλειες και πλήρεις διαδικασίες και αν έχει διαμορφώσει, δεν έχει πετύχει πολλά πράγματα στον τομέα της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, αν αυτές δεν έχουν γίνει κτήμα όλων των εργαζομένων και η ασφάλεια συνείδηση και βίωμα καθημερινό.

Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως με την εκπαίδευση, η οποία πρέπει να είναι διαρκής, όχι μόνο γιατί κάθε τι νέο πρέπει να διδάσκεται, αλλά γιατί η επανάληψη είναι απαραίτητη για τη συνεχή εγρήγορση στα θέματα ασφαλείας.

Η εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει τα πιο κάτω επίπεδα:

Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Νέων Εργαζομένων

Είναι πρωταρχικό ζήτημα η καλή εκπαίδευση των νεοπροσλαμβανόμενων εργαζομένων, πριν αρχίσουν μια υπεύθυνη δουλειά μέσα στην επιχείρηση, γιατί το ξεκίνημα σε σωστές βάσεις είναι αυτό που θα διαμορφώσει το συνειδητό και υπεύθυνο σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας εργαζόμενο. Σ' αυτά τα προγράμματα, πέρα από τα μαθήματα Επαγγελματικής κατάρτισης, πρέπει να διδάσκεται το εγχειρίδιο

ασφάλειας, το εγχειρίδιο της παραγωγικής μονάδας, η πυροπροστασία και οι πρακτικές πυρόσβεσης, οι πρώτες βοήθειες και η χρήση των μέσων ατομικής προστασίας.

Τακτικά (περιοδικά) Προγράμματα Εκπαίδευσης

Σε πολύ βασικές διαδικασίες υγείας και ασφάλειας, κρίνεται σκόπιμο να πραγματοποιούνται τακτικά προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, για να διατηρείται ένα επίπεδο υψηλής ετοιμότητας στους εργαζόμενους.

Τέτοιες διαδικασίες είναι οι πρακτικές πυρόσβεσης, οι πρώτες βοήθειες και οι εικονικές ασκήσεις έκτακτης ανάγκης.

Προγράμματα Έκτακτης Εκπαίδευσης

Καλύπτουν ανάγκες που δεν περιλαμβάνονται στα τακτικά προγράμματα εκπαίδευσης, όπως

- Επανεκπαίδευση σε διαδικασίες παραγωγής
- Ενημέρωση σε νέες διαδικασίες παραγωγής
- Εξελίξεις στους κανόνες και πρακτικές ασφάλειας
- Ανακοινώσεις σεμιναρίων, συνεδρίων, διαλέξεων εντός και εκτός Ελλάδος.

Άλλες Μορφές εκπαίδευσης

Πέρα από τα ανωτέρω υπάρχουν και άλλα εκπαιδευτικά μέσα που έχουν δοκιμαστεί αποτελεσματικά στην πράξη και που όλα στοχεύουν στο να διατηρούν την προσοχή και την εγρήγορση των εργαζομένων σε υψηλό επίπεδο.

Παραδείγματα τέτοιων εκπαιδευτικών μέσων είναι:

- Οι αφίσες ασφάλειας, οι εκδόσεις, τα φυλλάδια
- Οι Διαγωνισμοί ασφάλειας, τα έπαθλα
- Η συμμετοχή σε επιτροπές και επιθεωρήσεις ασφάλειας
- Οι έπαινοι ασφάλειας
- Οι έγχρωμοι κώδικες (σηματοδοτήσεις), οι πινακίδες και οι επιγραφές

Μέσα στην επιχείρηση αρμόδιοι για την διοργάνωση της εκπαίδευσης είναι:

- **Ο εργοδότης:** ως υπεύθυνος σε θέματα κατάρτισης όλων των εργαζομένων του
- **Η Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων**
- **Τα Στελέχη της Ιατρικής της Εργασίας της Επιχείρησης**
- **Τα Στελέχη του Τομέα Ασφάλειας της Επιχείρησης**

Η συνεργασία μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων θα βελτιώσει την ποιότητα των δραστηριοτήτων αυτών.

Η Κατάρτιση στον Τομέα της Υγείας και Ασφάλειας στο χώρο Εργασίας

Η κατάρτιση σε θέματα υγείας και ασφάλειας πρέπει να εντάσσεται στο πρόγραμμα συνεχούς κατάρτισης των εργαζομένων, να μην θεωρείται δευτερεύουσα κατάρτιση και πρέπει επίσης να πραγματοποιείται σε όλα τα επίπεδα.

Για να είναι η κατάρτιση αποτελεσματική, πρέπει να είναι ανάλογη της πραγματικής κατάστασης που επικρατεί στο χώρο εργασίας. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο ο υπεύθυνος για την κατάρτιση ή ο διοργανωτής να έχει μελετήσει προηγουμένως τις θέσεις εργασίας που θα καλυφθούν στους κύκλους μαθημάτων κατάρτισης.

Η μελέτη πρέπει να είναι:

- **Ολοκληρωμένη:** να λαμβάνει υπόψη κάθε πλευρά της πραγματικής κατάστασης.
- **Πολυκλαδική:** πρέπει να πραγματοποιούνται συνεδριάσεις με τη συμμετοχή όλων των σχετικών ατόμων, του προϊσταμένου της υπηρεσίας υγιεινής και ασφάλειας, του γιατρού εργασίας της επιχείρησης, της επιτροπής υγιεινής και ασφάλειας, του ψυχολόγου της επιχείρησης, κλπ. Γενικά, πρέπει να παρευρίσκονται όλα τα σχετικά άτομα, ακόμη και αν οι πληροφορίες τους και οι γνώμες τους διαφέρουν.

- **Συμμετοχική:** ο εργαζόμενος πρέπει να παίρνει ενεργά μέρος, καθώς είναι ο μόνος που γνωρίζει ορισμένα στοιχεία που είναι σημαντικά για τον καθορισμό του περιεχομένου του προγράμματος και επειδή η συμμετοχή του στην προκαταρκτική μελέτη θα τον προΐδεάσει ευνοϊκά για τη συμμετοχή του στα μαθήματα κατάρτισης.

Η πρακτική εφαρμογή μιας σωστής πολιτικής για την κατάρτιση σημαίνει ότι η επιχείρηση, σε όλα της τα επίπεδα, θα ασχοληθεί με οργανωμένο τρόπο με τα παρακάτω θέματα:

- τον εντοπισμό των κινδύνων που χαρακτηρίζουν κάθε παραγωγική διαδικασία.
- τον προσδιορισμό των δυνητικών κινδύνων για την υγεία των εργαζομένων, από την έκθεση στους βλαπτικούς παράγοντες του εργασιακού χώρου.
- την εκτίμηση του μεγέθους του κινδύνου και των επιδράσεων του, για τον προγραμματισμό και την διαχείριση των διαδικασιών πρόληψης.

***Το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας
(ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε)
και η Εκπαίδευση***

Ένας από τους σκοπούς του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. είναι η προώθηση της πληροφόρησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης των Μερών (εργοδοτών και εργαζομένων) στα θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας. Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. αναγνωρίζοντας τη συμβολή της εκπαίδευσης στην αλλαγή νοοτροπίας και επιθυμώντας να συμβάλει στη δημιουργία ενός πυρήνα ανθρώπων με σύγχρονες γνώσεις στο χώρο της ΥΑΕ για τη στελέχωση των Υπηρεσιών Πρόληψης του Επαγγελματικού κινδύνου, ανέπτυξε σημαντική εκπαιδευτική δραστηριότητα με την διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σεμιναρίων και ημερίδων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Σκοπός των προγραμμάτων που υλοποιεί το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. είναι η εκπαίδευση - κατάρτιση των μερών, δηλαδή, των εργοδοτών και των εργαζομένων σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας.

Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών στον τομέα της Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας

Στο πρόγραμμα αυτό εκπαιδεύτηκαν 20 Τεχνικοί Ασφάλειας (Τ. Α.) και Ιατροί Εργασίας (Ι.Ε.), σε μεθόδους διδασκαλίας ενηλίκων. Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα ήταν η προηγούμενη εκπαίδευση των συμμετεχόντων σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας

της Εργασίας και η εργασιακή τους εμπειρία σε σχετική θέση εργασίας. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε μεταξύ Φεβρουαρίου και Απριλίου 1994, σε συνεργασία με την εταιρεία συμβούλων σε θέματα εκπαίδευσης FRUHLING & PARTNERS της Δανίας, με 25ετή εμπειρία στην εκπαίδευση εκπαιδευτών.

Με βάση τις νέες αντιλήψεις για τη μάθηση των ενηλίκων, κρίθηκε ότι στο πρόγραμμα έπρεπε να παρουσιαστούν μόνο οι συμμετοχικές μέθοδοι διδασκαλίας, καθώς οι παραδοσιακές θεωρούνται ξεπερασμένες. Μετά από αυτή τη βασική επιλογή έγινε η προσαρμογή της φιλοσοφίας των συμμετοχικών μεθόδων διδασκαλίας στα θέματα της ΥΑΕ.

Το συνολικό πρόγραμμα 200 ωρών περιελάμβανε:

- Θεωρητική παρουσίαση των μεθόδων με ταυτόχρονη εφαρμογή τους στην πράξη μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας.
- Διαλέξεις σε εξειδικευμένα θέματα ΥΑΕ.
- Προετοιμασία υποδειγματικής διδασκαλίας σε πραγματικό ακροατήριο, με την καθοδήγηση και υποστήριξη εξειδικευμένων εκπαιδευτών.
- Παρουσίαση των υποδειγματικών διδασκαλιών.
- Ανασκόπηση, επισημάνσεις, αξιολόγηση.
- Εκπόνηση κλαδικής μελέτης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ήταν η πρώτη φορά που οργανώθηκε ένα τέτοιο σεμινάριο στον τομέα της ΥΑΕ και οι εντυπώσεις των εκπαιδευθέντων, όπως αυτές καταγράφηκαν στα δελτία αξιολόγησης του προγράμματος ήταν ενθουσιώδεις.

Προγράμματα Κατάρτισης Τεχνικών Ασφάλειας

Στα προγράμματα αυτά εκπαιδεύτηκαν 45 άτομα τα οποία απασχολούνταν σαν τεχνικοί ασφάλειας σε επιχειρήσεις ή είχαν τα προσόντα που καθορίζει ο Νόμος 1568/85 και το Π.Δ. 294/88 για να απασχοληθούν σαν τεχνικοί Ασφαλείας και προέρχονταν από ιδιωτικές επιχειρήσεις, από το Δημόσιο και τις ΔΕΚΟ. Τα Προγράμματα ήταν διάρκειας 200 ωρών.

Οι θεματικές ενότητες των προγραμμάτων ήταν:

- Νομοθεσία.
- Βασικές αρχές της Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου.
- Πυροπροστασία.
- Υγεία και Ασφάλεια σε ειδικές εργασίες.
- Βλαπτικοί παράγοντες στους χώρους εργασίας.
- Διορθωτικές επεμβάσεις στους χώρους εργασίας.
- Χημικοί παράγοντες.
- Βασικές αρχές για την εκπαίδευση των εργαζομένων και την υποκίνηση των ενδιαφέροντος τους για την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας.
- Υγεία και Ασφάλεια της εργασίας σε διάφορες βιομηχανικές δραστηριότητες.

Η πρακτική άσκηση περιελάμβανε:

- Επισκέψεις σε βιομηχανίες.
- Μελέτες Περιπτώσεων (case studies).

- Εκπόνηση Κλαδικής μελέτης (ατομική).
- Εκπαιδευτικό ταξίδι στην Ιταλία διάρκειας μιας εβδομάδας. Το ταξίδι πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Τοπική Κρατική Υπηρεσία Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας της Βερόνα (U.L.S.S.25- Regione Veneto Settore Igiene Pubblica, Italia). Σκοπός του ταξιδιού ήταν η ανταλλαγή εμπειριών, διαμέσου επισκέψεων σε βιομηχανίες και η ενημέρωση για τον τρόπο λειτουργίας του Ιταλικού συστήματος στον τομέα της ΥΑΕ.

Πρόγραμμα Κατάρτισης Τεχνικών Ασφάλειας και Ανωτέρων Διοικητικών Στελεχών Επιχειρήσεων του Πετρελαϊκού Κλάδου

Στο πρόγραμμα αυτό εκπαιδεύτηκαν 25 Τεχνικοί Ασφάλειας και Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη του Πετρελαϊκού Κλάδου σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας. Το πρόγραμμα ήταν διάρκειας 300 ωρών και υλοποιήθηκε σε επτά μη συνεχόμενες εβδομάδες μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου 1995.

Η θεωρητική κατάρτιση περιελάμβανε τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Νομοθεσία για την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας και για την προστασία του Περιβάλλοντος.
- Ρύπανση του Περιβάλλοντος.
- Η επίδραση των Χημικών ουσιών στην υγεία των εργαζομένων και στο περιβάλλον.
- Αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών.
- Σχέδια έκτακτης ανάγκης.

- Ανάλυση Ατυχημάτων.
- Σχεδιασμός Επιθεωρήσεων.
- Θέματα Πυρασφάλειας.

Η πρακτική άσκηση περιελάμβανε:

- Επισκέψεις σε βιομηχανίες.
- Μελέτες Περιπτώσεων (case studies).
- Εκπόνηση Κλαδικής μελέτης.
- Εκπαιδευτικό ταξίδι διάρκειας μιας εβδομάδας στο Βέλγιο, την Ολλανδία και την Αγγλία, το οποίο πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την BP Europe και την BP Ελλάδος. Σκοπός του ταξιδιού ήταν η ανταλλαγή εμπειριών, διαμέσου επισκέψεων σε βιομηχανίες και η ενημέρωση για τον τρόπο λειτουργίας του Ευρωπαϊκού συστήματος της BP στον τομέα της Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας.

Πρόγραμμα κατάρτισης Μελών Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας στην Ολυμπιακή Αεροπορία

Από 13 έως και 17 Νοεμβρίου 1995 υλοποιήθηκε πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα υγείας και ασφάλειας της Εργασίας σε 40 μέλη επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας της Ολυμπιακής Αεροπορίας όπως ζητήθηκε από την Ομοσπονδία Σωματείων Πολιτικής Αεροπορίας (ΟΣΠΑ).

Προγράμματα Κατάρτισης Ηλεκτρολόγων Εγκαταστατών Συντηρητών

Στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ADAPT σε συνεργασία με την ΓΣΒΕΕ και τον ΔΣΒΕΕ, υλοποιήθηκαν τρία προγράμματα Κατάρτισης

Ηλεκτρολόγων Εγκαταστατών Συντηρητών σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας. Δύο από τα προγράμματα υλοποιήθηκαν στην Θεσσαλονίκη και ένα στην Αθήνα. Το κάθε πρόγραμμα ήταν διάρκειας 100 ωρών και εκπαιδεύτηκαν συνολικά 48 άτομα.

Πρόγραμμα Κατάρτισης Υδραυλικών

Στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ADAPT σε συνεργασία με την ΓΣΕΒΕΕ και τον ΔΣΒΕΕ υλοποιήθηκε στην Αθήνα Πρόγραμμα Κατάρτισης Υδραυλικών σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας. Το πρόγραμμα ήταν διάρκειας 100 ωρών και εκπαιδεύτηκαν 16 άτομα.

ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Σκοπός των ημερίδων που υλοποιεί το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. είναι η ενημέρωση-πληροφόρηση των μερών δηλαδή των εργοδοτών και των εργαζομένων σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας

Διημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" στις Σέρρες

Στις 11 και 12 Μαρτίου 1996 διοργανώθηκε στις Σέρρες διημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων" σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Σερρών. Στη διημερίδα συμμετείχαν 20 εκπαιδευόμενοι μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας και εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις του Νομού.

Περιεχόμενο

- Ενημέρωση για την Νομοθεσία που αφορά την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας.
- Ρόλος Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας και η συνεργασία τους με το Ιατρό Εργασίας και το Τεχνικό Ασφάλειας.
- Εργασιακό περιβάλλον και επιδράσεις στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- Επιδράσεις του σωματικού φόρτου εργασίας στην Υγεία των εργαζομένων.
- Σκόνη - Αμίαντος.
- Φωτισμός χώρων εργασίας.
- Θόρυβος.
- Θερμικό περιβάλλον και εργασία.
- Αναγκαιότητα εκπαίδευσης σε θέματα ΥΑΕ. Διοργάνωση σεμιναρίων, διερεύνηση οικονομικών πόρων στην Ελλάδα.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" στην Πτολεμαίδα

Στις 29 Μαρτίου 1996 υλοποιήθηκε στην Πτολεμαίδα ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Πτολεμαίδας. Συμμετείχαν περίπου 200 άτομα, εργαζόμενοι και στελέχη της ΔΕΗ, συνδικαλιστές, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας

της Εργασίας, στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εργαζόμενοι άλλων επιχειρήσεων.

Περιεχόμενο

- Νομοθεσία για την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας.
- Το Συνδικαλιστικό Κίνημα και η συμβολή του στην προαγωγή της Υγείας και Ασφάλειας στους χώρους εργασίας.
- Ανάγκες εκπαίδευσης - Προγράμματα εκπαίδευσης - Πηγές Χρηματοδότησης.
- Εργατικό ατύχημα: Προσεγγίζοντας τα πραγματικά αίτια.
- Η επίδραση των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού χώρου στην Υγεία των εργαζομένων.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" στην Κόρινθο

Στις 13 Δεκεμβρίου 1996 υλοποιήθηκε στην Κόρινθο ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Κορίνθου. Συμμετείχαν περίπου 100 άτομα, εργαζόμενοι, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και συνδικαλιστές.

Περιεχόμενο

- Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων - Η Ελληνική και Ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

- Η επίδραση των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού χώρου στην Υγεία των εργαζομένων.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" στα Γιαννιτσά

Στις 13 Απριλίου 1997 υλοποιήθηκε στα Γιαννιτσά ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Γιαννιτσών. Συμμετείχαν περίπου 200 άτομα, εργαζόμενοι, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας και στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Περιεχόμενο

- Νομοθεσία για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία -Π.Δ. 17/1996.
- Εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου Υγείας και Ασφάλειας στη χώρα μας.
- Η επίδραση των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού χώρου στην Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων.
- Μέτρα ασφάλειας στις οικοδομές και τα κινητά εργοτάξια.
- Μεθοδολογία Επέμβασης στον εργασιακό χώρο - Επαγγελματικός Κίνδυνος.
- Στόχοι και προτεραιότητες του συνδικαλιστικού κινήματος.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου" στην Θεσσαλονίκη

Στις 10 Σεπτεμβρίου 1997 υλοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση επαγγελματικού

κινδύνου" σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης. Συμμετείχαν περίπου 200 άτομα, εργαζόμενοι, συνδικαλιστές, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας και στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Περιεχόμενο

- Νομοθεσία για την ΥΑΕ - Π.Δ. 17/1996.
- Πληροφόρηση - Κατάρτιση σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία.
- Βλαπτικοί παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος.
- Μεθοδολογία Επέμβασης στον εργασιακό χώρο - Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου.
- Συνθήκες εργασίας και οικονομική ανάπτυξη - Ποιότητα στην εργασία.
- Παρουσίαση της δραστηριότητας του Τομέα Υ&Α του Ε.Κ.Θ.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" στα Ιωάννινα

Στις 25 Σεπτεμβρίου 1997 υλοποιήθηκε στα Ιωάννινα ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφόρησης Επιχειρήσεων. Συμμετείχαν περίπου 50 άτομα, επιχειρηματίες και εργαζόμενοι.

Περιεχόμενο

- Πιλοτικό πρόγραμμα παροχής εξειδικευμένης πληροφόρησης

Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας σε Ελληνικές Επιχειρήσεις από το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

- Πληροφόρηση - Κατάρτιση Εργοδοτών και εργαζομένων σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου" στα Χανιά

Στις 10 Οκτωβρίου 1997 υλοποιήθηκε στα Χανιά ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου" σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΠΟΕ-ΥΕΘΑ). Συμμετείχαν περίπου 200 άτομα, εργαζόμενοι, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας και στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Περιεχόμενο

- Νομοθεσία για την ΥΑΕ και Δράση του Υπουργείου Εργασίας.
- Βλαπτικοί παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος.
- Μεθοδολογία επέμβασης στον εργασιακό χώρο - Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου.
- Οι επιδράσεις των επαγγελματικών κινδύνων στην Υγεία των εργαζομένων - Περιβαλλοντικός και Ιατρικός έλεγχος.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου" στην Κοζάνη

Στις 22 Νοεμβρίου 1997 υλοποιήθηκε στην Κοζάνη ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου" σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Κοζάνης. Συμμετείχαν

περίπου 200 άτομα, εργαζόμενοι και στελέχη της ΔΕΗ, συνδικαλιστές, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εργαζόμενοι άλλων επιχειρήσεων.

Περιεχόμενο

- Εθνική Νομοθεσία για την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας - Ο ρόλος των εργαζομένων.
- Πληροφόρηση - Κατάρτιση εργοδοτών και εργαζομένων σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας.
- Συνθήκες και παράγοντες επαγγελματικής έκθεσης.
- Μεθοδολογία επέμβασης στον εργασιακό χώρο - Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου" στην Τρίπολη

Στις 13 Δεκεμβρίου 1997 υλοποιήθηκε στην Τρίπολη ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων" σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Τρίπολης. Συμμετείχαν περίπου 200 άτομα, εργαζόμενοι, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας και στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Περιεχόμενο

- Η κατάσταση της Υγείας και Ασφάλειας στο Νομό Αρκαδίας
- Σύγχρονο Θεσμικό Πλαίσιο για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία.

- Βλαπτικοί παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος - Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου.
- Ιατρική της εργασίας και επαγγελματικές ασθένειες.
- Θερμικό Περιβάλλον και Εργασία.

Ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου" στη Θεσσαλονίκη

Στις 5 Δεκεμβρίου 1997 υλοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη ημερίδα με θέμα "Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων - Εκτίμηση του Επαγγελματικού κινδύνου" σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Στελεχών Διοικήσεως Προσωπικού - Παράρτημα Βορείου Ελλάδας. Συμμετείχαν περίπου 50 άτομα, διευθυντές προσωπικού και στελέχη επιχειρήσεων.

Περιεχόμενο

- Ποιότητα, Ανθρώπινοι πόροι, Συνθήκες εργασίας, Ανάγκη Συνέργειας των Συστημάτων Διοίκησης.
- Πληροφόρηση - Κατάρτιση εργοδοτών εργαζομένων σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας.
- Μεθοδολογία επέμβασης στον εργασιακό χώρο - Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου.

Επίσης το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. συνδιοργάνωσε μια σειρά ημερίδες σε συνεργασία με διάφορους φορείς όπως εργατικά κέντρα, ομοσπονδίες, συννομοσπονδίες, επιμελητήρια, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Ελληνικό Κέντρο Δέρματος και άλλους φορείς. Επίσης συμμετείχε με εισηγητές σε ημερίδες και συνέδρια που διοργάνωσαν άλλοι φορείς.

ΜΕΛΕΤΕΣ

Πρότυπα εκπαιδευτικά προγράμματα για Τεχνικούς Ασφάλειας

Σκοπός της μελέτης ήταν η ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού προγράμματος το οποίο να χρησιμεύει ως βάση για την επιμόρφωση των Τεχνικών Ασφάλειας τόσο των επιχειρήσεων, όσο και των εξωτερικών υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

Η ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού κατάλληλα καταρτισμένου είναι ιδιαίτερα σημαντική στην προώθηση της πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Μια από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για την κατάρτιση αυτή, είναι η ύπαρξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων τα οποία αφενός να περιέχουν όλα τα σύγχρονα θέματα που απαιτούνται στην καθημερινή πρακτική ενός Τεχνικού Ασφάλειας και αφετέρου τα προγράμματα αυτά να είναι προσαρμοσμένα στο σύστημα ΥΑΕ της χώρας μας και στην ελληνική πραγματικότητα γενικότερα (επίπεδο Τεχνικού Ασφάλειας, διαθέσιμος χρόνος τους, οργάνωση, κλπ.). Στην κατεύθυνση αυτή πιστεύουμε ότι συμβάλλουν σημαντικά τα εν λόγω εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η μελέτη αυτή καταγράφει και παρουσιάζει συνοπτικά τα θέματα-αντικείμενα που είναι απαραίτητο να καλύπτονται, τον βέλτιστο τρόπο παρουσίασης τους, τις απαιτούμενες ώρες και βοηθήματα, αλλά και τις όχι δευτερεύουσας σημασίας πληροφορίες οργανωτικής φύσης για ένα επιτυχημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Επίσης λαμβάνει υπόψη του ότι οι εκπαιδευόμενοι Τεχνικοί Ασφάλειας μπορεί να έχουν διαφορετικό τεχνικό και μορφωτικό υπόβαθρο, διαφορετικές εμπειρίες, διαφορετικά ενδιαφέροντα και προτείνει

εναλλακτικά προγράμματα εκπαίδευσης προσαρμοζόμενα κάθε φορά στην ομάδα των εκπαιδευομένων.

Η επιλογή των θεμάτων που αποτελούν το βασικό θεματολόγιο για την εκπαίδευση όσων αναλαμβάνουν τον ρόλο του Τεχνικού Ασφάλειας έγινε με βάση:

- α) Τις ανάγκες για ενημέρωση των Τεχνικών Ασφάλειας για το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο σε θέματα υγείας, υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας καθώς και για τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονται στα θέματα αυτά.
- β) Τις ανάγκες για γενική θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των Τεχνικών Ασφάλειας σε θέματα υγείας και ασφάλειας δεδομένου ότι το εκπαιδευτικό σύστημα δεν έχει εντάξει στα εκπαιδευτικά του προγράμματα τα θέματα αυτά, με αποτέλεσμα οι γνώσεις που παρέχονται να είναι εξαιρετικά περιορισμένες.
- γ) Τις ανάγκες για επιμόρφωση των Τεχνικών Ασφάλειας σε θέματα μετρήσεων φυσικών, χημικών, βιολογικών και άλλων παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος.
- δ) Τις ανάγκες για επιμόρφωση των Τεχνικών Ασφάλειας σε εξειδικευμένα θέματα για την αντιμετώπιση των ειδικότερων προβλημάτων υγείας και ασφάλειας της εργασίας.

Πρότυπα εκπαιδευτικά προγράμματα για Ιατρούς εργασίας και Ιατρούς επιχείρησης.

Διαμέσου αυτής της μελέτης το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. επιχειρεί να παρουσιάσει

ένα πλήρες πρόγραμμα θεωρητικής εκπαίδευσης τεκμηριωμένο από την ειδική βιβλιογραφία ώστε αυτό να χρησιμεύει για την ανάλογη εκπαίδευση και κατάρτιση ιατρών εργασίας και ιατρών επιχείρησης.

Κλαδικές μελέτες

Παράλληλα ολοκληρώθηκε η υλοποίηση της πρώτης από μία σειρά κλαδικών μελετών για τις ανάγκες κατάρτισης στον κλάδο Τροφίμων Ποτών.

Έρευνα Αναγκών Κατάρτισης στον Τομέα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας

Για το ζήτημα της ειδίκευσης, έρευνας και εκπαίδευσης, στη χώρα μας συμβαίνει το παράδοξο να θεσπίζονται επαγγέλματα χωρίς προηγουμένως να εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για εκείνους που θα τα ασκήσουν. Δυστυχώς αυτό συμβαίνει με τους Τεχνικούς Ασφάλειας και τους Ιατρούς Εργασίας. Δεκατρία χρόνια μετά την έναρξη εφαρμογής του Ν.1568/1985, δεν υπάρχει κύκλος σπουδών, ούτε προβλέπονται ειδικά απαραίτητα μαθήματα για την εξειδίκευση των τεχνολόγων μηχανικών και των διπλωματούχων μηχανικών σε θέματα ΥΑΕ, ενώ το Π.Δ. 213/86 για την καθιέρωση της ειδικότητας της Ιατρικής της Εργασίας έχει ενεργοποιηθεί μόνο εν μέρει. Επόμενο, λοιπόν, είναι να μη γίνεται συστηματική εκπαίδευση - κατάρτιση στον τομέα της Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας. Οι λίγες σχετικές έρευνες που διενεργούνται αποτελούν μεμονωμένες προσπάθειες και αποκαλύπτουν δραματικά τις μεγάλες και αναξιοποίητες δυνατότητες που υπάρχουν. Η εκπαίδευση των εργαζομένων γνώρισε κάποια άνθιση το 1987 και το 1988, με φθίνουσα όμως πορεία από τότε μέχρι σήμερα.

Η εναρμόνιση της Εθνικής μας Νομοθεσίας με την Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο 391/89 που έγινε με το Π.Δ. 17/1996 υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να παρέχουν στους εργαζόμενους Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού κινδύνου ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων. Η εναρμόνιση αυτή δημιουργεί τεράστιες ανάγκες σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στον τομέα της Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας (Τεχνικοί Ασφάλειας, Ιατροί Εργασίας, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας και Εργοδότες οι οποίοι δύναται να ασκήσουν καθήκοντα Τεχνικού Ασφάλειας).

Το άρθρο 6 του Π.Δ. 17/1996 ορίζει ότι η επιμόρφωση αυτού του δυναμικού που “παρέχεται από τους φορείς που ορίζονται εκάστοτε σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν.1568/85, διενεργείται και από το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) (άρθρο 6 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 1991 -1992) καθώς και από τα διαπιστευμένα κέντρα κατάρτισης, βάσει του άρθρου 17 του Ν.2224/94”.

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. προκειμένου να αναπτύξει σφαιρική εικόνα των αναγκών σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στο Τομέα της Υγείας και Ασφάλειας, σε Ιατρούς Εργασίας, Τεχνικούς Ασφάλειας, μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.) και Εργοδότες σε επίπεδο χώρας, περιφέρειας και νομού ταξινόμησε με βάση τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας για το εργατικό δυναμικό στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα (απογρ. 1988), τις ανάγκες απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού για την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας, ανά κλάδο (παρατίθεται σε παράρτημα στο τέλος της μελέτης ο πίνακας των συγκεντρωτικών αναγκών σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό ανά περιφέρεια/νομό).

Η ταξινόμηση αυτή στηρίχθηκε στην ρύθμιση του άρθρου 2, του Π.Δ. 294/88 που ορίζει τον συντελεστή απασχόλησης Τεχνικών Ασφάλειας και Ιατρών Εργασίας κατά κατηγορία επικινδυνότητας ανάλογα με τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων.

Για τους εργοδότες η ταξινόμηση στηρίχθηκε στο άρθρο 4, παρ. 2 εδάφ. γ' του Π.Δ. 17/1996 για την εναρμόνιση της Εθνικής μας Νομοθεσίας με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 391/89. Με βάση αυτό δίνεται η δυνατότητα στον εργοδότη να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις του Τεχνικού Ασφάλειας εφ' όσον η επιχείρηση υπάγεται στην κατηγορία Γ', όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 294/88, και στην επιχείρηση απασχολούνται έως 50 εργαζόμενοι. Για την άσκηση των ανωτέρω καθη-

κοντών ο εργοδότης σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 1568/85 πρέπει να επιμορφωθεί κατάλληλα.

Ειδικότερα για τις Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΥΑΕ), η ταξινόμηση στηρίχθηκε στο άρθρο 2§2 του Ν.1568/85 και του άρθρου 3 του Π.Δ. 17/1996 για την κύρωση της Οδηγίας 391/89, όπου ορίζεται ο αριθμός των μελών των ΕΥΑΕ ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων της επιχείρησης.

Η μελέτη βασίζεται σε πρωτογενή στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τα οποία αποτελούν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας και λεπτομερούς ανάλυσης στα πλαίσια της δράσης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. “Μητρώο Επιχειρήσεων” και χωρίζεται σε τέσσερα κεφάλαια, ένα για κάθε κατηγορία απαιτούμενου εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.

Ειδικότερα:

- **Τμήμα Α:** καταγράφονται αναλυτικά οι ανάγκες σε Τεχνικούς Ασφάλειας, οι οποίες ανέρχονται στο σύνολο της χώρας σε **2.549 άτομα**.
- **Τμήμα Β:** οι ανάγκες σε Ιατρούς Εργασίας, οι οποίες ανέρχονται στο σύνολο της χώρας σε **850 άτομα**.
- **Τμήμα Γ:** οι ανάγκες για εργοδότες οι οποίοι θα μπορούσαν να κάνουν χρήση της δυνατότητας που τους δίνει το αρθ. 4§2 του Π.Δ. 17/1996 και να αναλάβουν το έργο του Τεχνικού Ασφάλειας εφόσον επιμορφωθούν κατάλληλα ανέρχονται σε **391.256** άτομα και
- **Τμήμα Δ :** οι ανάγκες σε μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας οι οποίες ανέρχονται σε **531.582** άτομα.

Τα στατιστικά δεδομένα που αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας της παρούσας μελέτης δεν αφορούν τις Δημόσιες Υπηρεσίες και την Εθνική Άμυνα διότι το συγκεκριμένο νούμερο των εργαζομένων σε αυτές το οποίο ανέρχεται σε 650.000 περίπου άτομα, υπάρχει μόνο σε επίπεδο χώρας χωρίς περαιτέρω ανάλυση κατά περιφέρεια /νομό. Έτσι για λόγους εναρμόνισης όλων των δεδομένων η μελέτη αναφέρεται σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας πλην των Δημοσίων Υπηρεσιών και της Εθνικής Άμυνας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ-1988 ο αριθμός των επιχειρήσεων και η απασχόληση σε αυτές σε σχέση με το μέγεθος των επιχειρήσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέγεθος επιχειρήσεων (αριθμός εργαζομένων)	Επιχειρήσεις		Απασχόληση	
	Αριθμός	%	Αριθμός	%
0-2	243551	47.89	244934	14.48
2-3	153497	30.18	311506	18.41
3-5	64579	12.70	218550	12.92
5-10	28464	5.60	181345	10.72
10-20	10450	2.05	139587	8.25
20-30	3138	0.62	74505	4.40
30-50	2256	0.44	85249	5.04
50-100	1465	0.29	100060	5.91
100-200	615	0.12	85892	5.07
200-500	401	0.08	120124	7.10
500-1000	83	0.02	57397	3.39
1000-	39	0.01	73028	4.32
ΣΥΝΟΛΟ	508538	100.000	1692114	100.00

Προκειμένου λοιπόν να ανταποκριθούμε ως χώρα στις ανάγκες τις από το νόμο **υποχρεωτικής** επαγγελματικής κατάρτισης - εκπαίδευσης (εργοδοτών, εργαζομένων, Τ.Α., Ι.Ε.) για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία επήλθε συμφωνία μεταξύ ΣΕΒ, ΓΣΕΕ, ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 1988 άρθρο 6 παρ. 2 που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του Ν.1766/1988 σχετικά με την εργοδοτική εισφορά για την ενίσχυση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης η οποία ορίζεται από την 1.1.1994 σε 0,45% (άρθρο 14, παρ. 2, εδάφ. 1 του Νόμου 2224/1994).

Τέλος η συνολική παρέμβαση των ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στο ζήτημα της κατάρτισης - εκπαίδευσης δρομολογείται μετά την πιστοποίηση που πήρε από το ΕΚΕΠΙΣ ως το μόνο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) εξειδικευμένο σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΑ ΝΟΜΟ						
	ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΙΑΤΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΡΙΘ. ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΥΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ	827	253	123263	176649	300992	
ΛΟΙΠΗ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΥΒΟΙΑ	338	105	40098	52416	92958	
ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	36	16	7917	9098	17068	
ΑΤΤΙΚΗΣ (υπόλοιπο)	147	39	12409	17404	29999	
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	52	15	4021	5434	9522	
ΕΥΒΟΙΑΣ	54	17	7779	10087	17937	
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	4	1	736	965	1707	
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	36	13	5641	7278	12968	
ΦΩΚΙΔΟΣ	9	3	1595	2150	3757	

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	218	84	37964	48365	86631
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	23	9	4190	5215	9437
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	22	8	3362	4364	7756
ΑΧΑΪΑΣ	72	23	9645	12938	22678
ΗΛΕΙΑΣ	26	11	5405	6762	12204
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	32	12	5590	6942	12576
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	15	8	3243	4160	7425
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	29	12	6529	7984	14555
ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ	32	14	9495	11729	21270
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	6	3	1612	2035	3655
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	19	8	5595	6814	12436
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	5	2	1247	1580	2834
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	3	1	1041	1300	2345

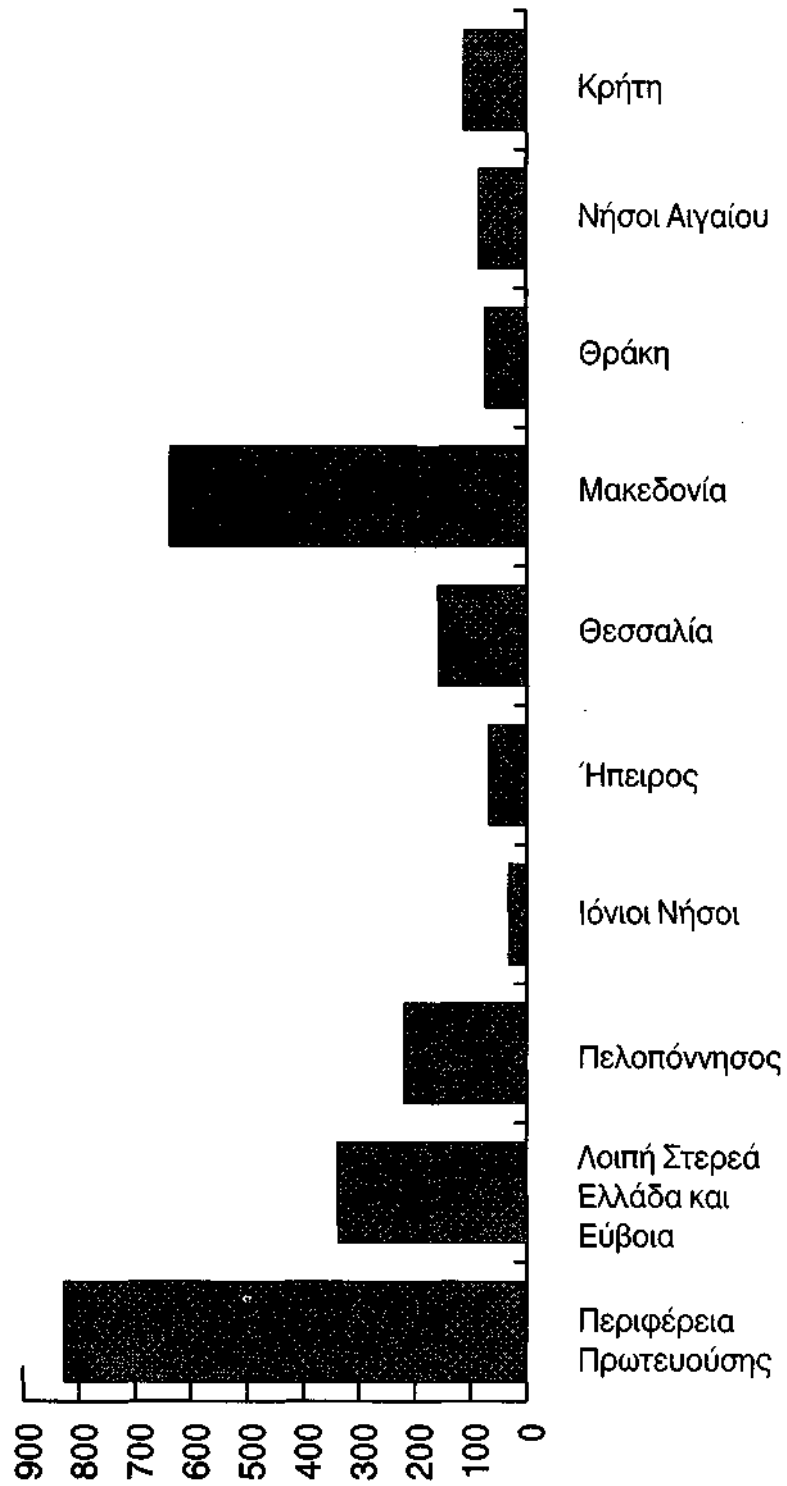

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	638	204	85813	120081	205675
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	7	2	1224	1482	2715
ΔΡΑΜΑΣ	27	8	3515	4678	8229
ΗΜΑΘΙΑΣ	40	14	6059	6954	13067
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	298	87	36134	53988	90507
ΚΑΒΑΛΑΣ	39	13	5707	7430	13188
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	21	6	1666	4652	6345
ΚΙΛΚΙΣ	20	7	2620	3497	6144
ΚΟΖΑΝΗΣ	49	14	5285	7909	13257
ΠΕΛΛΗΣ	39	15	5324	6707	12084
ΠΙΕΡΙΑΣ	25	10	4868	5833	10736
ΣΕΡΡΩΝ	43	17	7196	9725	16982
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	10	4	2120	2273	4407

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	21	7	4095	4953	9076
ΗΠΕΙΡΟΣ	68	28	11527	14980	26603
ΑΡΤΗΣ	14	6	2343	3009	5372
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	8	3	1549	1864	3424
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	35	12	5154	7275	12476
ΠΙΡΕΒΕΖΗΣ	10	7	2481	2832	5330
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	158	57	24849	33187	58252
ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	21	9	4052	5268	9350
ΛΑΡΙΣΗΣ	62	23	8924	12005	21014
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	48	15	7354	9738	17156
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	26	10	4519	6176	10732
ΘΡΑΚΗ	74	30	11459	14395	25958
ΕΒΡΟΥ	29	11	5376	6989	12405

ΞΑΝΘΗΣ	25	9	3019	3641	6694
ΡΟΔΟΠΗΣ	20	10	3064	3765	6859
ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ	85	31	22291	27664	50071
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	30	11	8722	10120	18883
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	23	8	5954	7273	13258
ΛΕΣΒΟΥ	17	6	4006	5541	9570
ΣΑΜΟΥ	7	3	1956	2553	4519
ΧΙΟΥ	8	3	1653	2177	3841
ΚΡΗΤΗ	111	44	24497	32116	48784
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	63	22	11954	15261	27301
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	13	6	3594	4624	8237
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	12	6	3261	4723	18
ΧΑΝΙΩΝ	23	9	5688	7508	13228

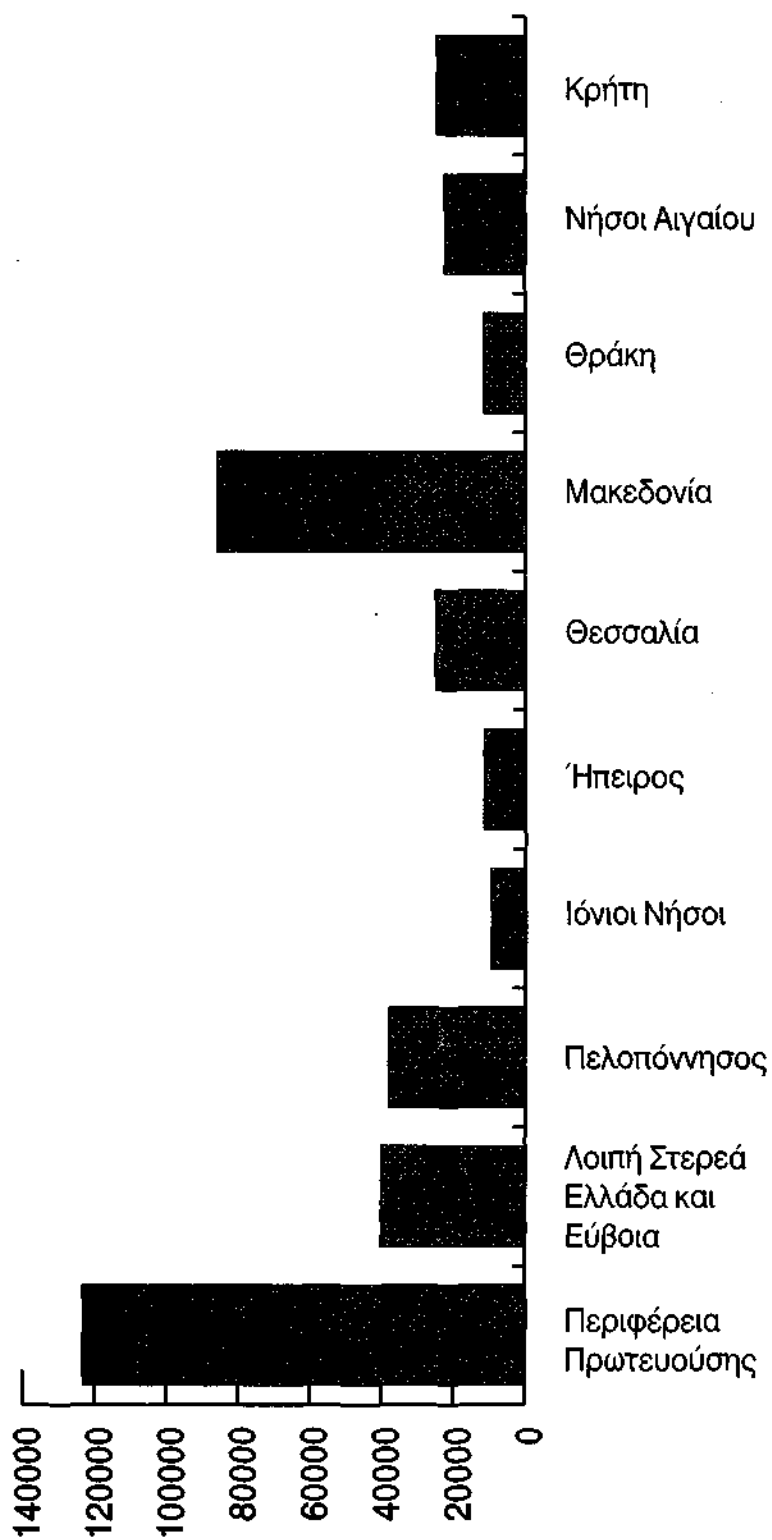
ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

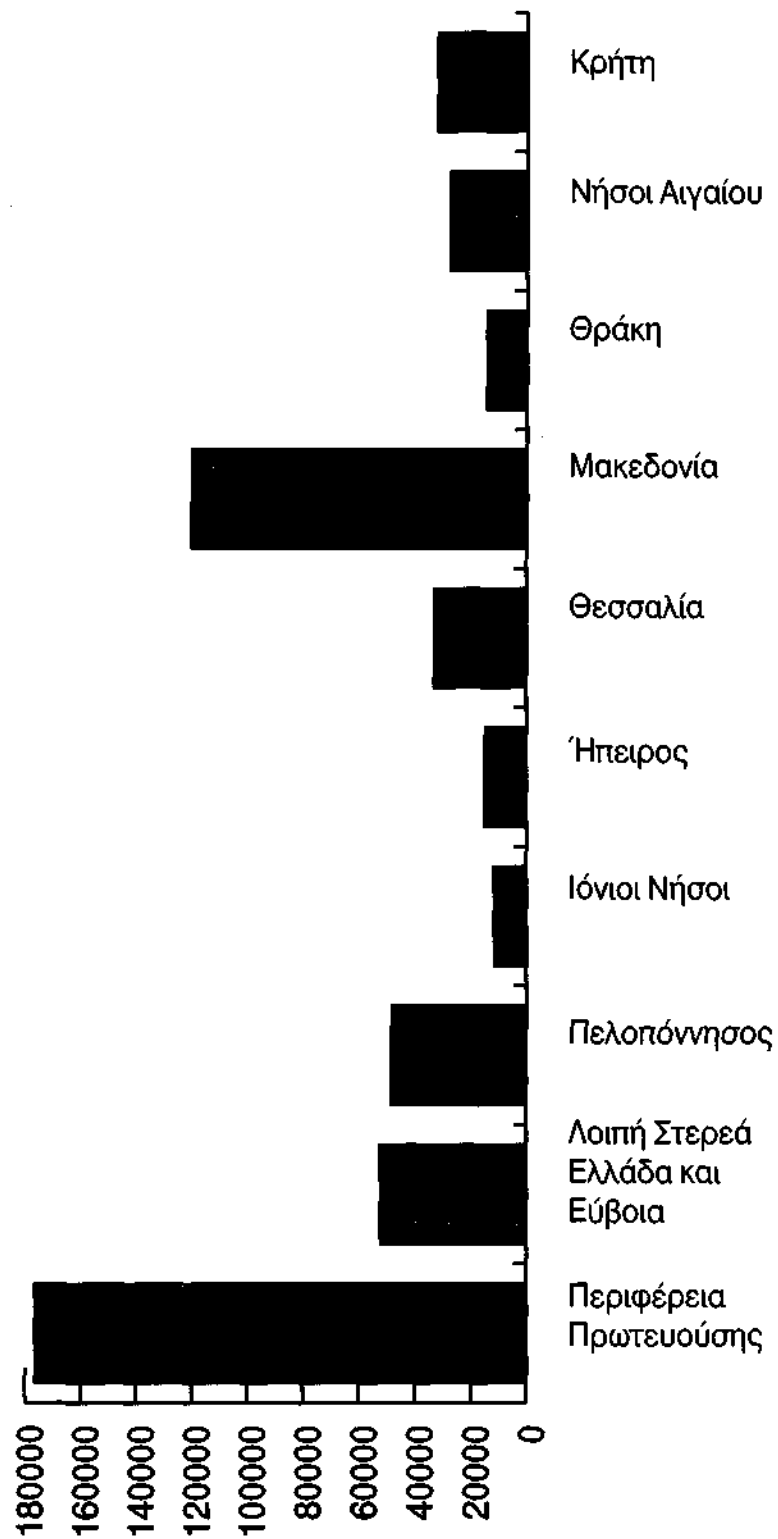
ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΙΑΤΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΠΟΥ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΑΣΚΗΣΟΥΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΥΑΕ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Νόμος 1568/85

Άρθρο 13

Επιμόρφωση τεχνικών ασφάλειας, γιατρών εργασίας, μελών των Ε.Υ.Α.Ε. και αντιπροσώπων

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, εγκρίνεται η εκτέλεση προγραμμάτων επιμόρφωσης των τεχνικών ασφάλειας, των γιατρών εργασίας, των μελών των Ε.Υ.Α.Ε. και των αντιπροσώπων από τα αρμόδια υπουργεία ή εκπαιδευτικούς ή άλλους δημόσιους οργανισμούς.
2. Με όποιες αποφάσεις ρυθμίζονται η οργάνωση, η λειτουργία, το είδος και η διάρκεια των εν λόγω προγραμμάτων, η διδακτέα ύλη, τα προσόντα των διδασκόντων και των εκπαιδευομένων, τα πιστοποιητικά που χορηγούνται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.
3. Οι δαπάνες εκτέλεσης των πιο πάνω εκπαιδευτικών προγραμμάτων ρυθμίζονται με τις υπουργικές αποφάσεις της παραγράφου 1 και οπωσδήποτε δεν βαρύνουν τους εργαζομένους.
4. Ο χρόνος αποχής των εργαζομένων από την εργασία, για την παρακολούθηση των προγραμμάτων αυτών, θεωρείται χρόνος εργασίας για κάθε συνέπεια από τη σχέση εργασίας και για την αμοιβή τους και δεν μπορεί να συμψηφιστεί με την κανονική ετήσια άδεια τους.

Π.Δ. 17/96

Άρθρο 6

Επιμόρφωση τεχνικών ασφάλειας, γιατρών εργασίας, και εκπροσώπων των εργαζομένων

1. Η επιμόρφωση των τεχνικών ασφάλειας, των γιατρών εργασίας και των εκπροσώπων των εργαζομένων, που παρέχεται από τους φορείς που ορίζονται εκάστοτε σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 1568/85, διενεργείται και από το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ), (άρθρο 6 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 1991-1992) καθώς και από τα διαπιστευμένα κέντρα κατάρτισης, βάσει του άρθρου 17 του ν. 2224/94.
2. Οι φορείς που διενεργούν τα παραπάνω επιμορφωτικά προγράμματα, υποχρεούνται να υποβάλουν στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τα προτεινόμενα προγράμματα επιμόρφωσης, τα προσόντα των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η Γενική Διεύθυνση εισηγείται σχετικά στο Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ).
- 3 Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και ύστερα από γνωμοδότηση του ΣΥΑΕ, ρυθμίζονται η οργάνωση, η λειτουργία, το είδος και η διάρκεια των εν λόγω προγραμμάτων, η διδακτέα ύλη, τα προσόντα των διδασκόντων και των εκπαιδευομένων, τα πιστοποιητικά που χορηγούνται

και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με τις ίδιες αποφάσεις ρυθμίζονται και οι δαπάνες εκτέλεσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων οι οποίες οπωσδήποτε δεν βαρύνουν τους εργαζόμενους.

4. Ο χρόνος αποχής των εργαζομένων από την εργασία, για την παρακολούθηση των προγραμμάτων αυτών, θεωρείται χρόνος εργασίας για κάθε συνέπεια από τη σχέση εργασίας και για την αμοιβή τους και δεν μπορεί να συμψηφιστεί με την κανονική ετήσια άδεια τους.

Νόμος 2224/94

Άρθρο 14

Ειδικός Λογαριασμός Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.)

1. Η προβλεπόμενη από το άρθρο 6 παρ. 2 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 1988, που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 1766/1988, εργοδοτική εισφορά για την ενίσχυση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ορίζεται από την 1.1.1994 σε ποσοστό μηδέν κόμμα σαράντα πέντε τοις εκατό (0,45%), σύμφωνα με το άρθρο 4 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 1991-1992 (πράξη κατάθεσης Υπουργείου Εργασίας 10/4.4.1991), ως και το άρθρο 4 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. του έτους 1993 (πράξη κατάθεσης Υπουργείου Εργασίας 37/11.6.1993).
2. Η εισφορά αυτή καταβάλλεται υποχρεωτικά από όλους τους εργοδότες, που απασχολούν προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στον ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα και συνεισπράττεται με την υπέρ του Ι.Κ. Α. καθοριζόμενη από το νόμο εργοδοτική εισφορά και υπολογίζεται επί των καταβαλλόμενων αποδοχών.
3. Στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού συνιστάται ο Ειδικός Λογαριασμός Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.) στον οποίο θα περιέχεται η ανωτέρω εισφορά.
4. Τα ποσά που περιέχονται στον Ειδικό Λογαριασμό, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του παρόντος, διατίθενται για το σκοπό που ορίζεται στις Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 1991-1992 και του έτους 1993, δηλαδή την ενίσχυση των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης,

καθώς και προγραμμάτων και δραστηριοτήτων για θέματα συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

5. Επιχειρήσεις, κοινοπραξίες ή συνεταιρισμοί, που σχεδιάζουν και εκτελούν δικά τους εκπαιδευτικά προγράμματα, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση του ειδικού λογαριασμού, έχουν την ευχέρεια να διαθέτουν το ποσοστό μηδέν κόμμα σαράντα πέντε τοις εκατό (0,45%) για τη χρηματοδότηση αυτών των προγραμμάτων καταβάλλοντας στο λογαριασμό αυτό την τυχόν προκύπτουσα διαφορά ή ζητώντας να πιστωθεί το αντίστοιχο ποσό στην οφειλόμενη για το επόμενο έτος εισφορά τους.
- 6 Η διαχείριση του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 γίνεται από διαρκή εννεαμελή επιτροπή διαχείρισης, αποτελούμενη από το διοικητή του Ο.Α.Ε.Δ. ή το νόμιμο αναπληρωτή του ως πρόεδρο, 4 εκπροσώπους με ισάριθμους αναπληρωματικούς από τη Γ.Σ.Ε.Ε., 2 εκπροσώπους με ισάριθμους αναπληρωματικούς από το Σ.Ε.Β., 1 εκπρόσωπο με τον αναπληρωτή του από την Ε.Ε.Σ.Ε. και 1 εκπρόσωπο με τον αναπληρωτή του από τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
7. Μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι οργανώσεις γνωστοποιούν τους εκπροσώπους τους στο διοικητή του Ο.Α.Ε.Δ. ο οποίος συγκροτεί την επιτροπή διαχείρισης. Κάθε οργάνωση μπορεί να αντικαθιστά όποτε κρίνει αναγκαίο έναν ή περισσότερους εκπροσώπους της οπότε εκδίδεται διαπιστωτική πράξη ανασυγκρότησης της επιτροπής. Ο Ο.Α.Ε.Δ. αναλαμβάνει την γραμματειακή υποστήριξη της.
8. Η επιτροπή διαχείρισης καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διαθέσεως και διαχείρισης του ειδικού λογαριασμού, σύμφωνα με τους σκοπούς της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 1991-1992 και του έτους 1993 ή μεταγενέστερων Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. Πριν την οριστική έγκριση αυτού του προγράμματος, η επιτροπή διαχείρισης γνωστοποιεί το πρόγραμμα στις οργανώσεις που υπογράφουν την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. και ζητεί τις παρατηρήσεις τους. Οι οργανώσεις οφείλουν να απαντούν εντός μηνός.
9. Το πρόγραμμα διάθεσης και διαχείρισης του λογαριασμού εκτελείται

μέσω των υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ. και σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του.

10. Εφόσον παραμένουν στην επόμενη χρήση και η επιτροπή τα χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τους ίδιους σκοπούς. Με τη συμπλήρωση κάθε δωδεκαμήνου λειτουργίας του λογαριασμού, η επιτροπή διαχείρισης υποβάλλει απολογισμό στις διοικήσεις των οργανώσεων που υπογράφουν την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

11. Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην τροποποίηση σκοπών και εισφορών, στη διαχείριση του λογαριασμού και στη μεταφορά κονδυλίων από χρήση, λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία έξι (6) ψήφων. Για τα υπόλοιπα θέματα αρκεί η πλειοψηφία των παρόντων, εάν συγκεντρώνει τουλάχιστον τέσσερις (4) ψήφους.

12. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, έπειτα από γνώμη της επιτροπής της παρ. 3, η οποία εκδίδεται σε εφαρμογή όρων Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. είναι δυνατόν να τροποποιούνται τα ποσοστά εισφορών και ο σκοπός του Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε. που αναφέρεται στην παρ. 1 αυτού του άρθρου.

13. Από τον Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε. επιχορηγείται το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, καθώς και τα εκπαιδευτικά κέντρα, τα οποία έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν με τη συμμετοχή ενός ή περισσότερων από τους φορείς που υπογράφουν την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνόλου των ετήσιων εισφορών υπέρ του Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.

14. Χρηματικά ποσά, που έχουν περιέλθει στον Ο.Α.Ε.Δ. από τη μέχρι 31.12.1993 εργοδοτική εισφορά του μηδέν κόμμα είκοσι τοις εκατό (0,20%) και που παραμένουν αδιάθετα μετά την ολοκλήρωση της χρηματοδότησης των σχετικών με αυτήν εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων, μέχρι 31.12.1993 παρακρατούνται υπέρ του Ο.Α.Ε.Δ. Έναντι της παρούσας ρύθμισης ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούνται σε εφάπαξ καταβολή ποσού 1 δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) δραχμών στον ειδικό λογαριασμό που αναφέρεται στο άρθρο 1 παρ. 2 μέσα σε δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση αυτού του νόμου.